

УДК 338.2:332.14 DOI: <https://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2026.36.106>
JEL Classification: L23, M11

ПЛАНУВАННЯ НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА НА ДІЛЯНКАХ ОДИНИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Непран А. В., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Руденко І. В., канд. екон. наук, доцент
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»
Помогалова Н. В., ст. викладач
Харківський національний університет радіоелектроніки

Постановка проблеми. Розрахунок необхідного залишку незавершеного виробництва має велике і самостійне значення, оскільки результати розрахунку використовуються в оперативно-виробничому плануванні, при визначенні потреби в оборотних засобах, валової продукції підприємства і т. п. Визначення розміру незавершеного виробництва на промислових підприємствах здійснюється в процесі нормування. Економічне обґрунтування оборотних засобів – важливий важіль удосконалення виробництва – дає можливість вивільнити додаткові кошти із обороту, які можуть бути спрямовані на фінансування капітальних вкладень і підвищення технічного рівня виробництва.

Потреба в оборотних засобах на покриття запасів незавершеного виробництва визначається масштабами випуску продукції та характером виробничого процесу. Чим більший обсяг випуску і триваліший виробничий цикл, тим більша потреба у залишках незавершеного виробництва. Розмір останнього повинен бути в межах мінімальної потреби для забезпечення нормального ходу процесу виробництва. Проте, на багатьох підприємствах утворюються надлишкові запаси матеріалів, має місце утворення некомплектного заділу, що веде до збільшення обсягів незавершеного виробництва та іммобілізації оборотних засобів. Особливо гостро ця проблема стоїть на підприємствах машинобудування, де незавершене виробництво має велику питому вагу в запасах товарно-матеріальних цінностей. Визначення величини незавершеного виробництва є необхідним при складанні виробничої програми підприємства, зокрема, при розрахунку валової продукції, а також при визначенні чисельності робітників. Тому правильне техніко-економічне обґрунтування залишків незавершеного виробництва є важливим засобом подальшої мобілізації внутрішніх резервів, підвищення рентабельності роботи підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам нормування оборотних засобів присвячені праці багатьох вітчизняних економістів, зокрема,

І. А. Беженар [1], В. І. Борзенко О. О. [2], К. Б. Лещук [3], Дробишевої [4], О. Кічук [5], Ю. А. Єгупова [6], В. П. Самодай [7], Л. С. Новіченко [8] та ін. Так, у праці І. А. Беженар було проведено порівняння ефективності двох методів нормування виробничих запасів на прикладі підприємства харчової промисловості [1, с. 116]. Автор робить висновок, що трудомісткі та недостатньо ефективні методи визначення індивідуальних нормативів, які в одних випадках занижуються, в інших – завищуються, не відображають дійсної потреби в оборотних активах підприємств [1, с. 116]. При цьому пропонується при розрахунку врахування коефіцієнту інфляції. У праці Борзенко В.І., П'ятак Т.В., Кочетова Т.І., Троян А.В. [2] запропоновані ряд моделей для визначення оптимального обсягу оборотного капіталу, зокрема, запасів та готової продукції. Проте у статті відсутнє обґрунтування даних формул, а також конкретні розрахунки у порівнянні із традиційним підходом щодо нормування оборотних засобів. Не зрозуміло, яким чином були виведені формули, які автори пропонують до використання, а також їх практична реалізація.

Невирішені складові загальної проблеми. В економічній літературі, присвяченій проблемі нормування оборотних засобів та розробки виробничої програми промислових підприємств, найменш дослідженим і складним питанням у нормуванні оборотних засобів є визначення нормативу оборотних засобів, які вкладаються у залишки незавершеного виробництва. Складність проблеми полягає в тому, що порядок розрахунку величини залишків незавершеного виробництва має свою специфіку для підприємств різних типів. Одиничний тип виробництва є характерним для переважної більшості підприємств важкого машинобудування, верстатобудування. У зв'язку з цим важливого значення набуває розробка порядку розрахунку залишків незавершеного виробництва для ділянок одиничного типу виробництва.

Формулювання цілей статі. Метою статті є обґрунтування порядку розрахунку залишків незавершеного виробництва на ділянках одиничного типу виробництва.

Виклад основного матеріалу досліджень. Норматив оборотних засобів по незавершеному виробництву встановлюється із розрахунку необхідності повністю покривати витрати, які пов'язані із виготовленням виробів, які ще не повністю пройшли технологічну обробку в цехах даного підприємства. В цьому нормативі враховуються також витрати на напівфабрикати, які зберігаються на складах цехів та підлягають подальшій обробці в інших цехах підприємства.

Склад незавершеного виробництва на різних підприємствах має суттєві відмінності, пов'язані із характером технологічних процесів, рівнем кооперування, масштабами виробництва. В залежності від складності технологічного процесу, кількості виробів, що випускаються, ритмічності випуску продукції для ділянок одиничного типу виробництва підприємств машинобудівної промисловості можуть бути рекомендовані два методи розрахунку нормативу оборотних засобів по незавершеному виробництву.

Ділянка одиничного виробництва характеризується: виготовленням широкої номенклатури одиничних виробів або дрібних партій; відсутністю повторюваності або повторення випуску виробів через невизначені проміжки часу; відсутністю ритмічного чергування технологічних операцій; технологічна спеціалізація робочих місць; розташуванням обладнання, часто унікального, у відповідності до технологічних вимог його встановлення [9, с. 143–145]. За вказаними умовами процес виробництва протікає без визначеного ритму.

За цих умов розрахунок залишків незавершеного виробництва на ділянках одиничного виробництва у натуральному вираженні є недоцільним. Крім того, такий розрахунок не має чіткої розрахункової бази. У зв'язку із цими обставинами на підприємствах здійснюють лише укрупнений розрахунок величини оборотних засобів, які вкладені у незавершене виробництво.

В практиці роботи заводів може зустрічатися два варіанти розрахунку залишку незавершеного виробництва.

Перший випадок. Рівномірний або циклічний випуск продукції. При рівномірному або циклічному випуску продукції залишок незавершеного виробництва на кінець планового періоду визначається по календарному графіку. Вихідними даними для його складання є: кількість даних виробів (заділ) у виробничій програмі на плановий період; тривалість циклу; кількість періодів у циклі і розподіл витрат за періодами циклу.

Приведемо приклад. На ділянці одиничного виробництва машинобудівного заводу підлягає виготовленню виріб собівартістю 200 тис. грн; обсяг випуску за рік – 12 штук, по одному кожен місяць; тривалість виробничого циклу – 4 місяці. Нехай витрати на виготовлення виробу «А» розподіляються в плановому періоді наступним чином:

1-й місяць	60 тис. грн
2-й »	40 » »
3-й »	70 » »
4-й »	30 » »

На початку року маються в заділі 3 вироби «А»:

- 1-й — в 3-місячній готовності;
- 2-й — в 2-місячній готовності;
- 3-й — в місячній готовності.

На кінець планового року необхідно забезпечити заділ із розрахунку випуску в I кварталі наступного року по 2 вироби в місяць. Розрахунок незавершеного виробництва можна привести по наступному графіку (табл. 1).

Таким чином, залишок незавершеного виробництва на кінець планового року складе 660 тис. грн.

Таблиця 1 – Сума незавершеного виробництва, (в тис. грн)

Залишок на завершеного виробництва на початок року	№ виробу п/п	Місяці планового періоду												Середній залишок незавершеного виробництва за рік				
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X	XI	XII					
170	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
100	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
60	3	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	4	0	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	5	60	0	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	6	-	60	0	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	7	-	-	60	0	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	8	-	-	-	60	0	0	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	9	-	-	-	-	60	0	0	170	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	10	-	-	-	-	-	60	0	170	17	-	-	-	-	-	-	-	
-	11	-	-	-	-	-	-	60	100	0	17	-	-	-	-	-	-	
-	12	-	-	-	-	-	-	-	60	0	0	17	-	-	-	-	-	
-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	60	0	0	17	-	-	-	-	
-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60	0	17	-	-	-	
-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	0	10	17	-	-	
-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	0	10	17	-	
-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	0	10	17	
-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	0	17	
330	-	33	33	33	33	33	33	33	33	33	39	45	66	66	0	0	0	372,5

Джерело: складено авторами.

Другий спосіб. При нерівномірному випуску продукції сума незавершеного виробництва визначається з урахуванням тривалості циклу, тривалості періоду, собівартості виробу та коефіцієнту середньої собівартості виробу в незавершеному виробництві.

Вартість незавершеного виробництва визначається за наступною формулою [10, с. 85]:

$$Q_{нві} = \bar{Q}_{oi} \cdot C_i \cdot T_{ци} \cdot k_{нві}, \quad (1)$$

- де \bar{Q}_{oi} — середньоденний випуск i -го виробу у натуральному вираженні;
 C_i — виробнича собівартість i -го виробу, грн;
 $T_{ци}$ — тривалість виробничого циклу i -го виробу, днів;
 $k_{нві}$ — коефіцієнт наростання витрат у виробництві i -го виробу.

Одноденні витрати оборотних засобів обчислюється шляхом поділу обсягу випуску продукції на кількість днів у запланованому періоді.

При розрахунку величини незавершеного виробництва найважче завдання визначити тривалість виробничого циклу. Однак розрахувати цей показник обов'язково потрібно, оскільки він дозволяє обчислити норматив із незавершеного виробництва прямим шляхом з урахуванням конкретних умов роботи кожного підприємства. На підприємствах з індивідуальним характером виробництва або на тих підприємствах, які випускають невелику кількість найменувань, в основі розрахунку тривалості виробничого циклу слугують дані про тривалість виготовлення кожного виробу в цілому по заводу та за окремими цехами – заготівельними, механічними, збиральними. Розрахунки здійснює технологічний або планово-виробничий відділ.

В тривалість виготовлення кожного виробу повинен бути включений час не лише на обробку виробів безпосередньо в цехах заводу, але й час на їх транспортування із одного цеху або робочого місця до іншого, час знаходження деталей на робочих місцях, в цехових кладових, у збиранні, а також на перевірку якості продукції. Розрахунок тривалості виробничого циклу можна здійснити за формою, наведеною в табл. 2.

Таблиця 2 – Розрахунок тривалості виробничого циклу в днях, (на 1 січня 2027 р.)

	Моделі верстатів					
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	Всього
Виробничий цикл в днях за цехами:						
заготівельний	8	9,5	12	19	7	–
механічний	96	84,5	60	104	53	–
збиральний	21	32,5	25	41	58	–
Всього по заводу	125	126,5	97	164	118	120,4
Питома вага виробів у загальному кошторисі витрат	54,1	9,7	16,9	2,8	16,5	100
Цикл в цінах, помножений на питому вагу	6762,5	1227,1	1639,3	459,2	1947	12035

Джерело: складено авторами.

Таким чином, середня тривалість циклу верстатів в днях склала

$$\frac{(125 \cdot 54,1) + (126,5 \cdot 9,7) + (97 \cdot 16,9) + (164 \cdot 2,8) + (118 \cdot 16,5)}{55,3 + 9,8 + 16,8 + 1,6 + 16,5} = \frac{12035}{100} = 120,4 \text{ днів.}$$

Розрахунок тривалості виробничого циклу дає можливість ретельно проаналізувати технологічний процес і надати вплив на поліпшення показників роботи підприємства; виявити резерви щодо прискорення обробки окремих вузлів та деталей за рахунок впровадження нової техніки, модернізації обладнання, скорочення тривалості перерв між окремими операціями.

В табл. 3 наведений приклад розрахунку суми оборотних засобів у незавершеному виробництві.

Таблиця 3 – Розрахунок суми оборотних засобів у незавершеному виробництві, (на ділянках одиничного типу виробництва)

Найменування виробів	Завдання до випуску на плановий період (в шт.)	Тривалість виробничого циклу (в місяцях)	Тривалість планового періоду (в місяцях)	Повна собівартість виробу (в тис. грн)	Коефіцієнт середньої собівартості виробу (наростання затрат) в незавершеному виробництві	Сума оборотних засобів в незавершеному виробництві (в тис. грн)
1	2	3	4	5	6	7 (гр. 2 × гр. 5 × гр. 3 × гр. 6) 4
Виріб А	12	4	12	200	0,54	432,0
Виріб Б	10	3	8	300	0,55	618,8
Виріб В	11	5	10	500	0,65	1787,5
Всього						2838,3

Джерело: складено авторами.

Коефіцієнт середньої собівартості виробу в незавершеному виробництві визначається термінами і сумами поступових вкладень коштів у виготовлення виробу. Пояснимо це на прикладі. Нехай затрати на виготовлення виробу «А» розподіляються в періоді його виготовлення наступним чином:

- 60 тис. грн; термін перебування у виробництві в середньому 3,5 місяці
- 40 тис. грн; термін перебування у виробництві в середньому 2,5 місяці
- 70 тис. грн; термін перебування у виробництві в середньому 1,5 місяця
- 30 тис. грн; термін перебування у виробництві в середньому 0,5 місяця

Тоді середньозважена сума витрат за весь виробничий цикл на один виріб становитиме:

$$\frac{60 \times 3,5 + 40 \times 2,5 + 70 \times 1,5 + 30 \times 0,5}{4} = \frac{430}{4} = 107,5 \text{ тис. грн.}$$

Звідси коефіцієнт наростання витрат за виробом A у незавершеному виробництві буде рівний $107,5:200=0,54$.

Норматив оборотних засобів у незавершеному виробництві залежить від коефіцієнта наростання витрат, який характеризує готовність виробів. Цей коефіцієнт необхідний для того, щоб врахувати зменшення потреби в оборотних засобах по незавершеному виробництву у зв'язку з тим, що витрати здійснюються не відразу, а поступово, з тим чи іншим ступенем наростання.

Висновки. Обсяг незавершеного виробництва для ділянок одиничного та дрібного виробництва визначається у залежності від ритмічності випуску виробів. Розрахунок має суттєві особливості при рівномірному та нерівномірному випуску продукції. Для даного типу виробництва при нерівномірному випуску продукції розрахунок залишку незавершеного виробництва в натуральному вираженні здійснити недоцільно або він не має чіткої розрахункової бази. Внаслідок цього на ділянках одиничного виробництва, як правило, здійснюється лише укрупнений розрахунок необхідної суми оборотних засобів у незавершеному виробництві. При рівномірному і циклічному випуску продукції розмір залишків незавершеного виробництва розраховують по графіку, який визначається кількістю (з урахуванням заділу) даних виробів у плані випуску, тривалості циклу, кількості періодів у циклі і розподілом затрат за періодами циклу. При нерівномірному випуску продукції сума незавершеного виробництва на кінець планового періоду визначається з урахуванням завдань по випуску продукції, тривалості циклу, повної собівартості виробу та коефіцієнту наростання витрат. Наведений приклад розрахунку величини незавершеного виробництва на ділянках одиничного виробництва дозволить машинобудівним підприємствам більш точно визначати розмір залишків незавершеного виробництва.

Конфлікт інтересів: Автори заявляють, що не мають конфлікту інтересів щодо публікації цієї статті.

Перелік посилань

1. Бержанір І. А. Теоретико-методологічні основи формування та ефективного використання оборотних активів підприємств: монографія. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 176 с.

2. Борзенко В.І., П'ятак Т.В., Кочетова Т.І., Троян А.В. Комплексний підхід до оптимізації оборотного капіталу підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2020. №1. С. 59-63.

3. Лещук К. Б. Особливості планування незавершеного виробництва на ділянках і цехах одиничного та дрібносерійного виробництва в системі управління оборотним капіталом. *Журнал з менеджменту, економіки та технологій*. № 1. Харків: ДБТУ, 2025. С. 93–101.

4. Дробишева О. О. Роль оборотних засобів у виробничому процесі підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Випуск 2(02). С. 19-25.

5. Кічук О., Тарасова Ю. Управління оборотним капіталом промислових підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-60>.

6. Єгупов Ю. А. Розвиток підходів до формування виробничої програми підприємства. *Інноваційна економіка*. 2016. № 3–4. С. 50–56.

7. Самодай В. П., Рибальченко С. М., Растова К. П. Особливості реалізації виробничого плану в реальному бізнесі на прикордонних територіях України. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-72>.

8. Новіченко Л. С. Виробнича програма підприємства: зміст, фактори впливу та порядок формування. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1-2, С. 55-61. doi: 10.31767/nasoa.1-2-2022.07.

9. Економіка підприємства: Підручник: у 3 т./ за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024, Т. 2, 589 с.

10. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посібник/ За ред. М. О. Данилюка. Львів «Магнолія 2006», 2017. 328 с.

References

1. Berzhanir, I. A. (2018), Theoretical and methodological foundations of the formation and effective use of current assets of enterprises [Teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannia ta efektyvnoho vykorystannia oborotnykh aktyviv pidpryemstv]: monohrafiia. Uman': VPTs «Vizavi», 2018. 176 s.

2. Borzenko, V.I., P'iatak, T.V., Kochetova, T.I., Troian A.V. (2020), A comprehensive approach to optimizing the working capital of an enterprise [Kompleksnyj pidkhid do optymizatsii oborotnoho kapitalu pidpryemstva], *Bulletin NTU «KhPI»*, No.1, P. 59-63.

3. Leschuk, K. B. (2025), Peculiarities of planning unfinished production on plots and workshops of single and small-scale production in the working capital management system [Osoblyvosti planuvannia nezavershenoho vyrobnytstva na diliankakh i tsekhakh odynochnoho ta dribnoserijnoho vyrobnytstva v systemi upravlinnia oborotnym kapitalom], *Journal of Management, Economics and Technology*, No. 1, P. 93–101.

4. Drobysheva, O. O. (2016), The role of turnover factors in the production process of an enterprise [Rol' oborotnykh zasobiv u vyrobnychomu protsesi pidpryemstva], *Economic Bulletin of the Zaporizhian State Engineering Academy*, Vol. 2(02). P. 19-25.

5. Kichuk, O., Tarasova, Yu. (2022), Management of working capital of industrial enterprises [Upravlinnia oborotnym kapitalom promyslovykh pidpryemstv], *Economics and society*, № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-60>.

6. Yehupov, Yu. A. (2016), Development of approaches to the formation of the enterprise's production program [Rozvytok pidkhodiv do formuvannia vyrobnychoi prohramy pidpryemstva], *Innovation economy*, No. 3–4. P. 50–56.

7. Samodaj, V. P., Rybal'chenko, S. M., Rastova, K. P. (2025), Peculiarities of implementing a production plan in real business in the border territories of Ukraine [Osoblyvosti realizatsii vyrobnychoho planu v real'nomu biznesi na prykordonnykh

terytoriiakh Ukrainy], *Economics and society*, Vol. 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-72>.

8. Novichenko, L. S. (2022), Production program of an enterprise: content, factors of influence and procedure for formation [Vyrobnycha prohrama pidpriemstva: zmist, faktory vplyvu ta poriadok formuvannia], *Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Form and Audit*, No. 1-2, P. 55-61. DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2022.07.

9. Nepran, A.V., Shevchenko, I.Yu. (2024), Enterprise economics [Ekonomika pidpriemstva]. Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenka I. S., T. 2, 589 p.

10. Danyliuk, M.O. (2017), Planning and control at the enterprise [Planuvannia i kontrol' na pidpriemstvi], L'viv «Mahnoliia 2006», 328 p.

Стаття надійшла: 13.04.2026. Стаття прийнята: 22.04.2026. Стаття опублікована: 29.05.2026.

Відкритий доступ: CC BY 4.0.

РЕФЕРАТИ ABSTRACTS

УДК 338.2:332.14 JEL Classification: L23, M11

Непран А. В., Руденко І. В., Помогалова Н. В. ПЛАНУВАННЯ НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА НА ДІЛЯНКАХ ОДИНИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Мета – обґрунтування порядку розрахунку залишків незавершеного виробництва на ділянках одиничного типу виробництва. *Методика дослідження*. Для досягнення мети застосовувалися загальноекономічні методи дослідження: розрахунковий метод – при визначенні розміру незавершеного виробництва, коефіцієнту наростання витрат, абстрактний метод – при характеристиці особливостей ділянок одиничного типу виробництва. *Результати*. В статті обґрунтовано порядок розрахунку залишків незавершеного виробництва для ділянок одиничного та дрібного виробництва. На відміну від інших типів розрахунків незавершеного виробництва тут має певні особливості. Через особливості даного типу розрахунків залишків незавершеного виробництва у натуральному вираженні є недоцільним або він не має розрахункової бази. Внаслідок цього розрахунок залишку назавшеного виробництва доцільно здійснювати укрупненим способом. В залежності від ритмічності обсягу випуску продукції рекомендується застосувати два способи розрахунку. При рівномірному і циклічному випуску виробів розмір залишку незавершеного виробництва доцільно визначати за графіком, що визначається кількістю даних виробів у виробничій програмі, тривалістю циклу, кількістю періодів у циклі та розподілом витрат за періодами циклу. При нерівномірному випуску виробів сума незавершеного виробництва визначається на основі вищенаведених даних, а також коефіцієнта наростання витрат. Його величина визначається як середньозважена величина. На конкретному прикладі зроблені розрахунки залишків незавершеного виробництва для ділянок одиничного та дрібносерійного типу виробництва. *Практична значимість*. Застосування вищенаведеного порядку розрахунку дозволить промисловим підприємствам більш точно визначати залишки незавершеного виробництва. У статті досліджено теоретичні та прикладні аспекти планування незавершеного виробництва на промислових підприємствах з одиничним типом організації виробничих процесів. Актуальність теми обумовлена високою питомою вагою незавершеного виробництва у структурі оборотних активів машинобудівних підприємств, що за умов неефективного нормування призводить до іммобілізації фінансових ресурсів та зниження загальної рентабельності. Метою дослідження є наукове обґрунтування та розробка методичних підходів до розрахунку залишків незавершеного виробництва, що враховують специфіку неритмічного випуску продукції та тривалі виробничі цикли.

Ключові слова: незавершене виробництво, ділянка одиничного виробництва, заділ, оборотні засоби.

UDC 338.2:332.14 JEL Classification: L23, M11

Nepran A. V., Rudenko I. V., Pomohalova N. PLANNING UNCOMPLETE VIBRATION RESEARCH ON SINGLE VIBRATION PLANTS

The purpose — priming in the order of unraveling the surplus of unfinished vyrobnitsa on plots of the same type of vyrobnitsa. *Research methodology*. To achieve this goal, statistical methods of follow-up were used: the diversified method – with a given size of unfinished production, the coefficient of increase in costs, the abstract method – with the characterization of the characteristics of plots of a single type of production. *Results*. The article outlines the procedure for disposing of surplus unfinished production for single and small-scale production plots. In contrast to other types of unfinished production, there is a distinct peculiarity here. Due to the peculiarities of this type of growth, the excess of unfinished fermentation in natural expression is ineffective and does not have a growth base. As a result of this expansion, the surplus of completed production must be completely harvested in an enlarged manner. Depending on the rhythm of production, it is recommended to use two methods of unpacking. With a uniform and cyclical release of germs, the size of the surplus of unfinished production should be completely determined according to the schedule, which is determined by the number of these germs in the production program, the trivalency of the cycle, the number of periods in the cycle and the breakdown of costs over the periods of the cycle. In case of uneven production of plants, the amount of unfinished production is calculated based on the received data, as well as the coefficient of increase in costs. This value is calculated as the average value. On a specific example, the storage of surplus unfinished production for plots of a single and multi-batch type of production has been completed. **Practical significance**. The restoration of the newly established order will allow industrial enterprises to more accurately capture the surplus of unfinished production.

Keywords: unfinished production, plot of single production, backlog, working assets.

Відомості про авторів / About the Authors

Непран Андрій Володимирович – канд. екон. наук, доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, доцент кафедри економіки і підприємництва, м. Харків, Україна; e-mail: nepranxtei@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8329-7123/> Моб. 0975460122.

Nepran Andrey – Candidate of Science (Economics), Associate Professor, Kharkiv National Automobile and Highway University, Associate Professor, Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv, Ukraine.

Руденко Інна Вікторівна – канд. екон. наук, доцент, ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», викладач циклової комісії з економіки, управління та адміністрування, м. Харків, Україна; e-mail: innazin1791@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-5940-2344>, Моб. +38097-153-70-10.

Rudenko Inna – Ph.D. in economics, Associated Professor, SSU «Kharkiv trade and economics professional college of the State University of trade and economics», Teacher, Cycle Commission of Economics, Management and Administration, e-mail: innazin1791@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-5940-2344>, Tel. +38097-153-70-10.

Помогалова Наталія Валеріївна – старший викладач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, Харківський національний університет радіоелектроніки, м. Харків, Україна; e-mail: nataliya.pomogalova@nure.ua, <http://orcid.org/0009-0000-2251-4342>, тел. +380956064974.

Pomohalova Nataliia – Senior Lecturer of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Kharkiv National University of Radio Electronics, -mail: nataliya.pomogalova@nure.ua, <http://orcid.org/0009-0000-2251-4342>, Tel. +380956064974.